

W 1434/45/HH/II  
**NSZZ**

**SERWIS INFORMACYJNY**

**Solidarność**

**ZARZĄD REGIONU „POBRZEŻE”**

**27.IX.1981r**

**Serwis Zjazdowy**

**Nr 2**

KAZANIE KSIEDZA HIGGINSA

Zgodnie z tradycją, przed przystąpieniem do oficjalnego rozpoczęcia drugiej tury I Krajowego Zjazdu Delegatów „Solidarność”, o godzinie 8,40 została odprawiona na sali obrad w hali „Olivi” msza święta. Celebrowali ją księża z Katedry Oliwskiej i ks. George G. Higgins z diecezji Chicago-gość Zjazdu.

Podczas mszy odczytano fragment encykliki Jana Pawła II „laborem exercens” dotyczący solidarności ludzi pracy i ich praw do wolnych związków zawodowych.

Treść kazania wygłoszonego przez ks. Higginsa prezentujemy w całości poniżej:

„Papież Jan Paweł II - dar polski dla kościoła wszechświata, w ciągu tych krótkich lat pontyfikatu stał się najbardziej wpływowym rzecznikiem sprawiedliwości i pokoju w naszym świecie. Dwa tygodnie temu zademonstrował to ponownie publikując ważną trzecią encyklikę „Laborem exercens”, w której zawarł apel o solidarność robotniczą o charakterze zarówno narodowym jak i międzynarodowym, silnie podkreślając kwestie godności pracy i prawa do pracy. „By uzyskać sprawiedliwość społeczną w różnych częściach naszego świata, w różnych krajach i w stosunkach między nimi”, napisał w swej nowej encyklice, „Potrzeba jest wciąż nowych solidarnościowych robotników i z robotnikami...” Kościół - dodał w całości poświęca się tej sprawie, bowiem uważa ją za swe posłannictwo, swą służbę- dowód swej wierności Chrystusowi, a więc rzeczywiście może być kościołem ubogich”. W tym duchu, duchu nowej encykliki Jana Pawła II przekazuję wam wyrazy przyjaźni i solidarności, wam wszystkim i milionom robotników których macie zaszczyt reprezentować. Czynię to w imieniu społecznego ruchu katolickiego w USA, a także w imieniu amerykańskiego ruchu robotniczego, z którym kościół w moim kraju od dawna pozostaje w bardzo ścisłych i serdecznych stosunkach opartych na wzajemnym partnerstwie we wspólnej walce o sprawiedliwość, godność ludzką i solidarność.

Aby nie było żadnych nieporozumień, co do powodu dla którego przybyłem na wasz Zjazd, pozwólcie mi stwierdzić, że przybyłem tu dla jednego celu i tylko jednego - konkretnie, aby wyrazić w moim własnym imieniu i w imieniu milionów obywateli USA nasze ogromne poparcie i szacunek dla przywódców i członków „Solidarności” dla Polaków i całego polskiego narodu.

Nie potrzeba dodawać, że nie mam intencji mieszać się pośrednio bądź bezpośrednio w wewnętrzne sprawy waszego ruchu, bądź też w wewnętrzne sprawy polskiego narodu. Zgodnie z tym co powiedziałem pozwólcie mi krótko wyrazić dlaczego uważam za zaszczyt i przywilej - jeden z największych zaszczytów w moim życiu, iż zostałem zaproszony do wystąpienia przed tym historycznym Zjazdem i przekazania wam najlepszych życzeń i pozdrowień



1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852

Wm. A. R. 1852



idących z głębi serca od niezliczonych przyjaciół waszych w moim kraju, zarówno związanych z ruchem robotniczym jak i tych, którzy bezpośrednio nie są z nim związani. W ciągu ostatnich 40 lat miałem ogromne szczęście współpracować bardzo ściśle na codzień z amerykańskim ruchem robotniczym i jego związkami zawodowymi. Na podstawie tego doświadczenia, które cenię sobie bardziej niż potrafię wyrazić, nauczyłem się prawdziwego znaczenia słowa Solidarność, które Papież Jan Paweł II z taką emfazą podkreślał w jego nowej encyklice, a które wybieraliście słusznie jak nazwa swojej własnej organizacji.

Słowa Papieża Jana Pawła II związki zawodowe "są niezbywalnym elementem życia społecznego .... źródłem walki o sprawiedliwość społeczną i słuszne prawa ludzi pracy" bez względu na rodzaj wykonywanego zawodu lub zajęcie. Jak wiecie, nie mam nic nowego w tej interpretacji, ale Papież Jan Paweł II nadał jej nową emfazę. Jest to integralna część naszej katolickiej tradycji w dziedzinie etyki społecznej. Wspomnijcie na przykład słowa Papieża Jana XXIII w jego słynnej encyklice "Pacem in terris" wolne i niezależne związki zawodowe napisał są "nieodzownym środkiem ochrony godności człowieka i jego wolności przy pełnym zachowaniu odpowiedzialności". Niezaprzeczone prawo do powoływania takich organizacji - kontynuował, bierze się stąd, "że człowiek z natury swej jest istotą społeczną". Dodał także, że robotnicy również mają prawo nadawać swoim związkom formę, którą uważają za najbardziej odpowiednią do realizacji swoich celów i działać w takich organizacjach z własnej inicjatywy i na własną odpowiedzialność, aby te pożądane cele uzyskać".

Amerykański ruch robotniczy przy silnym poparciu kościoła katolickiego i innych organizacji i religijnych w USA od wielu pokoleń walczy o umożliwienie realizacji tego podstawowego celu ludzi pracy naszego kraju. Amerykańska Federacja Pracy Organizacji Przem. /AFL-CIO/ przygotowuje się do obchodów 100 rocznicy swego istnienia, które przypadnie w połowie listopada br. i może onas satysfakcję spoglądać wstecz na swoje osiągnięcia w tej dziedzinie, ale zdajemy sobie sprawę, że droga przed nami jest jeszcze długa, bo jak wykazały ostatnie wydarzenia w USA istnieje bardzo silna opozycja wobec związków zawodowych w naszym kraju.

Prosimy cię Boże, nowa encyklika Jana Pawła II niech dopomoże nam w przezwyciężaniu tej opozycji. Obecność waszego przywódcy Lecha Wałęsy na zbliżającym się Kongresie AFL-CIO także dopomoże niezmiernie amerykańskim robotnikom.

Jego wizyta w USA w charakterze waszego oficjalnego reprezentanta, będzie ich inispirować do wytrwałości w słusznej walce o sprawiedliwość społeczną, a także pomoże w sprawie solidarności ludzi pracy, tak drogiej sercu jego Świętobliwości Janowi Pawłowi II-mu.

Pan Wałęsa będzie entuzjastycznie witany przez amerykański naród w ogóle a szczególnie przez amerykańskich robotników. Niech Bóg błogosławi wasz ruch i wszystko o co walczycie, waszą walkę o ludzką godność i robotniczą solidarność.

POKÓJ LUDZIOM DOBREJ WOLI.

## WIEŚCI Z KRAJU

=====

Gotowość strajkowa w Łodzi zawieszona.

25.09.br. w Łodzi zawieszono gotowość strajkową ogłoszoną uprzednio w dziesięciu zakładach branży bawełnianej regionu Łódzkiego.

Powodem podjęcia gotowości strajkowej była bardzo trudna sytuacja żywnościowa na ziemi Łódzkiej. Gotowość zawieszona na czas trwania II Tury Zjazdu "Solidarności".

25 bm. odbyło się spotkanie przedstawicieli KZ-ów i członków ZR z wiceprezydentem Łodzi, p. Kowalskim. Zaproponował on zwiększenie dostaw żywności do zakładowych bufetów. Propozycję odrzucono, gdyż jej przyjęcie oznaczałoby pogorszenie sytuacji innych grup ludności.

xxx







Sytuacja w Kopalni „Szczygłowice” według informacji uzyskanych z MKZ Bytom o strajku w kopalni „Szczygłowice”, protest górników trwa nadal i będzie utrzymywany do 29.09. Jeśli do tej pory aresztowany Tadeusz Arent nie zostanie zwolniony rozpocznie się akcja strajkowa w innych kopalniach zagłębia /tzw. strajk kroczący: kolejno w odcinkach czasowym będą strajkowały pozostałe kopalnie/.

Strajk w Kopalni „Szczygłowice” ma charakter okupacyjny.

xxx

#### PROWOKACJA W SUWAŁKACH

=====

26.09. o godz. 1<sup>30</sup> zostali zatrzymani przez MO i SB: przewodniczący ZR Pojezierze Lech Biegalski, delegat na Zjazd i wiceprzewodniczący Jarosław Skabiński. Przetrzymano ich do godz. 6<sup>00</sup>, co uniemożliwiło terminowe dotarcie na Zjazd części delegatów regionu.

Zatrzymanym zakwestionowano związkowe materiały propagandowe. Usiłowano również nakłonić Biegalskiego do podpisania protokołu stwierdzającego, iż zatrzymani rozklejali plakaty o charakterze antypaństwowym i antyradzieckim.

Tej samej nocy zatrzymano w Suwałkach pracownika ZR, J. Fiecko, wiozącego z Warszawy wydawnictwa dla biblioteki ZR. Materiały zakwestionowano, zaś J. Fiecko został zwolniony dziś w godzinach przed południowych.

ZR regionu wstrzymał akcję protestacyjną podjętą przez załogę Suwalskiego PKS-u w związku z powyższymi wypadkami.

Oddziały ZOMO w Suwałkach zostały postawione w stan gotowości. Członkowie ZR i przewodniczący KZ-tów apelują do załóg o zachowanie spokoju i normalną pracę.

#### SZANOWNI DELEGACI NA I KRAJOWY ZJAZD NSZZ „Solidarność”

=====

W sierpniu ubiegłego roku władze PRL zaakceptowały postulaty strajkowe polskiego świata pracy za cenę jednego warunku - uznania przez tworzący się Związek konstytucyjnego paragrafu o przewodniej roli PZPR i sojuszu z ZSRR. Warunek ten został przyjęty przez MKS, ale dopiero teraz Wy, demokratycznie wybrani delegaci na I Zjazd Solidarności, macie podjąć decyzję ostatecznej, prawomocnej ratyfikacji i Wy będziecie za nią odpowiedzialni.

Mamy święty obowiązek uprzytomnienia sobie powagi tej decyzji. Za prawo zrzeszenia się w związki zawodowy, prawo, które w państwie demokratycznym przysługuje obywatelom bezwarunkowo, władze państwa, które nazywa się ludowym, kazały sobie zapłacić. Tą zapłatą ma być deklaracja poddaństwa wobec PZPR i obowiązkowy sojusz z ZSRR.

Ten punkt Porozumienia jest jawnym absurdem i dlatego nie wolno nam go przyjąć. Przyznaje się nam bowiem prawo do niezależnej działalności za uznanie woli PZPR za prawo. Uchwały IX Zjazdu PZPR pokazują jasno jaki jest faktyczny sens formuły o kierowniczej roli PZPR. Sformułowana w Konstytucji PRL zasada przewodniej roli PZPR nie jest prawem, ale deklaracją zniesienia porządku prawnego w Polsce.

Ustanawia ona bowiem niekontrolowaną wolę partii prawem najwyższym i uniemożliwia pod groźbą kary wszelką legalną zmianę istniejącego stanu. Akceptując w Statucie ten punkt „Solidarność” wyrażałby swoją zgodę na istniejący stan bezprawia w Polsce. Zgoda taka byłaby aktem samobójczym, bo tylko w praworządnym państwie mogą istnieć niezależne związki zawodowe.

Zjazd nie powinien akceptować klauzuli o kierowniczej roli PZPR i sojuszu z ZSRR również i z tej racji, że nie jest do tego uprawniony. Prawo do przewodzenia w państwie może przyznać partii politycznej na określony termin, jedynie naród polski decyzją wyrażoną w demokratycznych wyborach.

Wybory przeprowadzane w PRL nie spełniają tego warunku i dlatego akty uchwalone przez Sejm w PRL nie mają mocy prawnej.







Demokratycznie wybrani delegaci 10 milionowej organizacji, wyrażający akceptację dla istniejącego w PRL porządku politycznego staliby się współnikami bezprzykładnego oszustwa. Staliby się współnikami pozornej legalizacji totalitarnej dyktatury w naszym kraju. Dzięki temu poparciu propaganda rządowa mogłaby powoływać się na zgodę narodu polskiego na dyktaturę PZPR właśnie teraz, gdy bankructwo tej władzy i jej antynarodowy charakter widoczny jest nawet dla ślepych.

Wierzmy głęboko, że I Zjazd "Solidarności" nie wyrazi zgody na doktrynę podwójnej niesuwerenności naszego narodu, niesuwerenności wobec partii politycznej obcego mocarstwa, nową wersją Targowicy.

Lech Sobieszak  
Delegat Reg. Gdańskiego

Gdańsk, 6.09.1981r.

#### POPIERAMY WAS

=====

Ponad dwudziestotysięczna załoga WSK "PZL-Mielce" wydała oświadczenie skierowane do delegatów na Zjazd Krajowy "Solidarności". Czytamy w nim m.in. "Wszystkie materiały wypracowane przez I turę Zjazdu w pełni utożsamiamy z naszym stanowiskiem. Oczekujemy od I Zjazdu dalszych zdecydowanych działań na rzecz całkowitej samorządności zakładów fabrycznych, jak również uchwały zobowiązującej rząd PRL do jasnego, opartego na zrozumiałym rachunku ekonomicznym sprecyzowania na jakie sumy waluty wymienialnej wynosi pomoc radziecka dla PRL".

#### KONFERENCJA PRASOWA

=====

W "Życiu Warszawy" z dnia 26.09.br. ukazało się sprawozdanie z konferencji prasowej jak się wczoraj odbyła w hali "Olivii" w Gdańsku na temat wydarzeń pomiędzy dwiema turami Zjazdu. Streszcza się tu stanowisko wyrażone przez A. Celińskiego na temat kompromisu samorządowego: próby poszerzenia listy przedsiębiorstw których dyrektora powołuje organ założycielski, oznaczałoby naruszenie przez Rząd intencji ustawy sejmowej. Następnie stwierdził on, że ze względu na stam w jakim znajduje się kraj "Solidarność" nie odpowie na ataki ze strony rządu w sposób ambicjonalny czy emocjonalny.

Dalej sprawozdanie informuje o odczytaniu przez wiceprzewodniczącego regionu Śląsko-Dąbrowskiego oświadczenia delegatów z tego regionu, popierającego stanowisko załogi strajkującej w obronie przewodniczącego komisji zakładowej.

Sprawozdanie kończy informacja podana przez rzecznika KKP J. Onyszkiewicza o ponownym zaproszeniu z krajów socjalistycznych na KZD, które pozostało bez odpowiedzi.

#### REWIZJA W AKADEMiku

=====

22.09.1981r. w godzinach wieczornych w akademiku bydgoskiej Uczelni Rolniczo-Technicznej kilkunastoosobowa grupa funkcjonariuszy MO i SC wraz z v-ce prokuratorem wojewódzkim przeprowadziła rewizję w lokalu NZS-u. Skonfiskowali oni powielacz /będący własnością uczelni/, część nakładu pismka "ideks", blachy offsetowe i część pozycji z biblioteki NZS-u. Rewizja została przeprowadzona bez zgody Rektora A.R.T.

#### POWSTAJĄ SAMORZĄDY

=====

25 września w Zielonej Górze powstał Komitet Założycielski regionalnej Komisji Koordynacyjnej samorządów pracowniczych. Będzie on koordynował działalność już istniejących samorządów pomagał w zakładaniu nowych, służył pomocą w kwestiach formalno-proceduralnych. Pierwsze spotkanie informacyjne odbędzie się 8 października.

Powielono w ZR "Pobrzeże", nakład 2000 egz.







- 8/ obie strony uznają za celowe stworzenie dorocznej nagrody literackiej "Solidarności". ZLP deklaruje konsultację krytyków literackich w tym zakresie.
- 9/ szczegółowe uzgodnienia dotyczące poszczególnych zagadnień określonych w niniejszym porozumieniu zawierane będą w toku współpracy ze strony ZLP do działania upoważnieni są członkowie komisji d/s współpracy ze związkami zawodowymi oraz członkowie innych komisji i zespołów przy zarządzie głównym i oddziałach terenowych ZLP, zaś ze strony N.S.Z.Z. "Solidarność"...
- Porozumienie obowiązuje obie strony z dniem podpisania.

J.J. Szczepański - Związek Literatów  
Polskich

J. Buzek - przewodniczący Prezydium  
Zjazdu.

#### WIADOMOŚCI KRAJOWE

#### WYDARZENIA W ARESZCIE ŚLED CZYM W JELENIEJ GÓRZE

Jak donosi Jeleniogórski Komitet Obrony Więzionych za Przekonania, 24.09. br. o godz. 20.00 w tamtejszym areszcie śledczym wybuchł strajk więźniów. Przebywający w areszcie Chrystoforosz Tulasz zatrzymany 21.09.81 ogłosił głodówkę do której przyłączyło się ok. 70 więźniów, domagających się ludzkiego traktowania i poszanowania godności osobistej. Strajk został szybko i brutalnie stłumiony przez straż więzienną. Aresztowanych pobito, ich krzyki słychać było na ulicy. Budynek został natychmiast otoczony przez MO i WSW. Przybyła na miejsce delegacja "Solidarności" nie wpuszczono na teren aresztu. Ch. Tulasz jest więźniem politycznym, został aresztowany za rozpowszechnianie własnoręcznej napisanej odezwy "do narodu polskiego" i za posiadanie deklaracji KPN-u. Wobec niemożności wejścia na teren aresztu, nie ma informacji o dalszym losie strajkujących aresztantów. Do Zarządu regionu NSZZ "Solidarność" w Jeleniej Górze zgłaszają się rodziny aresztantów, domagając się podjęcia natychmiastowych działań mających na celu zaniechanie akcji represyjnej przez służbę więzienną wobec zatrzymanych.

#### BRANŻOWCY DOMAGAJĄ SIĘ ...

Wczorajsze "Życie Warszawy" zamieściło uchwałę Zw.Zaw.Górników /branżowego/ domagającą się ukarania winnych wywiezienia na taczkach Mateńki. Przew. Zw. Branżowego w kopalni Szczygłowice. Natomiast Podstawowa Organizacja Partyjna w kopalni Szczygłowice wydała rezolucję popierającą stanowisko "Solidarności" w tej sprawie. "Upoważniamy I sekretarza KZ PZPR tow. Krzysztofa Kędziorego do współdziałania MKS Z.Kosmalskim, w podjętych staraniach o uwolnienie z aresztu przewodniczącego ZKZ NSZZ "Solidarność" T. Arenta /.../.

Solidaryzując się ze strajkującą załogą KWK Szczygłowice, zwracamy się do rządu PRL o natychmiastowe praworządne rozwiązanie konfliktu. Nie spełnienie postulatów do dnia 30.09.br. może spowodować zawieszenie działalności Podstawowej Organizacji Partyjnej KWK Szczygłowice - czatamy w rezolucji plenum KZ PZPR.







## REZOLUCJA

=====

Zakładowa organizacja NSZZ „Solidarność” przy Zarządzie Koszalińskiego Przedsiębiorstwa Produkcji Leśnej „LAS” w Koszalinie stanowczo sprzeciwia się oświadczeniom Biura Politycznego i Rządu, stwierdzając że są one pozabawione realizmu politycznego.

Dażenie do skłócenia narodu polskiego, do obciążenia „SOLIDARNOSCI” efektami nieudolności władz, - wszystko to poparte zastraszającą i nieprzebierającą w środkach propagandą - powoduje stan ostrego napięcia społecznego.

Uważamy, że warunkiem wydobycia kraju z kryzysu jest zgoda narodowa, a pierwszym który wyciągnie do niej rękę powinien być Rząd.

Popieramy uchwały I tury Zjazdu Delegatów NSZZ „SOLIDARNOSĆ” i życzymy owocnych obrad II turze Zjazdu.-

KZ NSZZ „SOLIDARNOSĆ”  
przy Zarządzie KPPL „Las”  
w Koszalinie

## UWAGA

=====

Z uwagi, że dyskusja na Zjeździe nad sprawą ostatniej decyzji Prezydium KKP dotyczącej samorządu pracowniczego jest bardzo trudna i burzliwa, prosimy wszystkie Komisje Zakładowe o przekazywanie nam opinii swoich załóg w/w sprawie. Stanowisko Prezydium KKP odnośnie samorządu, prezentowaliśmy w serwisie informacyjnym z dnia 23.09.br.

Ogólnie rzecz biorąc sprawa ta dotyczy udzielenia przez Prezydium KKP akceptacji następującej formule:

1. dyrektora przedsiębiorstwa państwowego, powołuje i odwołuje Rada Pracownicza przedsiębiorstwa bądź organ założycielski. W stosunku do decyzji powołującej lub odwołującej dyrektora organom w/w przysługuje wzajemne prawo do zgłaszania umotywowanego sprzeciwu w terminie nieprzekraczającym dwóch dni,
2. Rada Ministrów w porozumieniu ze związkami zawodowymi ustali listę przedsiębiorstw o podstawowym znaczeniu, w którym w myśl ustępu 1, dyrektora powołuje i odwołuje organ założycielski,
3. w przedsiębiorstwach użyteczności publicznej dyrektora odwołuje i powołuje organ założycielski na zasadach określonych w ustępie 1,
4. w wypadku nie uwzględnienia sprzeciwu organu, który go wniosek przysługuje prawo zwrócenia się o rozstrzygnięcie do Sądu.  
Orzeczenie sądu jest ostateczne.

Opinie odnośnie zaprezentowanego wyżej stanowiska prosimy przekazywać do Zarządu Regionalnego NSZZ „Solidarność” ul. Zwycięstwa 137/139.

-----  
Powielono w ZR „Pobrzeże”, nakład 3000 egz.



8/17